

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Karolus IV. Divinâ favente clementiâ Romanorum Rex semper Augustus; &
Bohemiæ Rex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

Arnestum Avenionem præmissum. *Inveni*

ms. *msper* (quod in magna felicitatis parte repono) inter veteris bibliothecæ quisquilias, Fidei publicæ litteras, (ut nunc vocamus, saluum conductum) quas Carolus Cæsar Arnesto suo per Germaniam proficiscenti hoc ipso tempore dedit, ex quibus Arnesti in Galliam legatio confirmatur; eas in antiquitatis honorem, nè verbo immutato, recitare placet.

Karolus IV. Divinâ favente
clementiâ Romanorum Rex semper
Augustus; & Bohemiæ Rex.

Quia Venerabilem Arnestum, sanctæ Pragensis Ecclesiæ Archiepiscopum, Principem, Consiliarium, & devotum nostrum dilectum, in arduis legationibus & negotijs, Nostrum, & Sacri Rom: Imperij honorem concernentibus, deliberato & provido præcedente consilio, dirigimus in præsentem. Idcirco devotionem Tuam affectuosè requirimus & hortamur, quatenus supradicto Nostro Principi, & ejus Comitivæ, tam in securitate conductûs, quàm in alijs, quæ desideraverit ad Nostrum & Sacri Imperij honorem præcipuum, benevolam velitis & debeatis ostendere voluntatem. Datum Pragæ, Regnorum nostrorum Anno septimo, die 13. Mensis Maij.

Hacten-

Hactenus M. S. Satis scio, septimum Caroli annum non in annum 1354. quo Roma coronatus est, incidere, sed nimirum longè ante Arnestus ad coronationem Romanam Carolo impetrandam Avenionem abiit, jamq; negotium feliciter confectum erat, nisi Clementis obitus abruptisset omnia, cujus in locum subrogatum Innocentium IV. iteratà legatione à Carolo salutari oportuit; missus est Orator Avenionem pro Carolo Theodoricus Episcopus Misnensis, qui quod à Clemente per Arnestum super postulârat. Carolus, ab Innocentio impetravit, qua de re sunt Innocentij litteræ.

In agro Parmensi. *In villa Terentij in honorem B. Virginis MARIÆ Collegiatam Ecclesiam insignem Carolus erexit, magnificentè, dotavit, cujus Ecclesiæ Patronus est præcentor Ecclesiæ Pragensis, quemadmodum ejusdem Caroli litteræ testantur, quas nos, ait Pius II. Pontifex: vidimus, legimusque. Hagedius ait: S. Augustini Canonicis erectum Cœnobium. Hæc Fundationi nobilissime causam dedit Visio in ea Villa Carolo oblata, admirabilis ærte, quam ejus ipsius verbis, quia alibi non legitur, & divina Iustitiâ singulare continet exemplum, hic referam. Pervenimus in villam nomine Tarunso Parmensis Diocesis, in die Dominica, in qua erat dies Assumptionis S. MARIÆ Virginis. Illâ verò nocte cum nos sopor invaderet, apparuit nobis quædam visio; quoniam Angelus Domini astitit, juxta nos in parte sinistra, ubi jacebamus, & percussit nos in latere dicens: Surge, & veni nobiscum! Nos autem respondimus in spiritu: Domine, nec scio quò, nec quomodo vobiscum eam. Et accipiens nos per capillos anterioris partis capitis, exportavit nos secum in aërem, usque super magnam aciem armatorum Equitum, qui stabant ante unum castrum, parati ad prælium. Et tenebat nos in aëre super aciem, & dixit nobis: respice & vide. Et ecce alter Angelus descendens de Cœlo, habens igneum gladium in manu, percussit unum in media acie, & abscidit sibi membrum genitale eodem gladio, & ille, tanquam lethali- ter vulneratus, agonizabat, equo insidens: Tunc tenens nos per capillos Angelus dixit: Agnoscis illum, qui percussus est ab An- gelo,*

*Pius II. fecit
Æneas Silvius,
c. 33. histor.
Bobens.*

*Origo Colle-
giatæ Eccle-
siæ in Italia
in villa Te-
rentij.*

*Carolus IV.
Imp. in Vita
sua. ex edit.
Hanovienf.*

*Visio Caroli
IV.*

Pro luxu-
riosis Princi-
pis.

gelo, & vulneratus ad mortem? Tunc diximus: Domine nescio, nec locum cognosco. Dixit: scire debes, quòd hic est Delphinus Viennensis, qui propter peccatum luxuriæ sic est à DEO percussus: nunc ergo cavete, & Patri vestro potestis dicere, ut sibi caveat de similibus peccatis, vel pejora accident vobis. Nos autem compassi illi Delphino Viennensi, nomine Guidoni, cujus avia fuerat soror aviæ nostræ, & ipse erat Filius sororis Regis Ungariæ Caroli I. interrogavimus Angelum, utrum posset confiteri ante mortem? & contristatus eram valde. Respondit autem Angelus dicens: Habebit confessionem, & vivet aliquot diebus. Tunc vidimus in parte sinistra aciei multos viros stantes, amictos pallijs albis, quasi essent viri magnæ reverentiæ & sanctitatis, loquebanturq; ad invicem, respicientes supra aciem, & supra ea quæ gesta erant, & bene ipsos notavimus. Nec tamen gratiam interrogandi habuimus, nec per se Angelus retulit, qui, vel quales essent viri illi tantæ reverentiæ. Et subito restituti fuimus ad locum nostrum aurorâ jam inclarescente. Ibi veniens Thomas de Nova villa, miles Diocesis Leodiensis, Camerarius Patris Nostri, excitavit nos dicens: Domine, quare non surgitis? jam Pater vester paratus ascendit equos. Tunc surreximus, & eramus contracti, & quasi fessi, sicut post magnum laborem itineris. Et diximus sibi: quòd vadamus, cum hâc nocte passi sumus tanta, quòd nescimus, quid facere debeamus. Tunc dixit nobis: Domine quid? & diximus ei: Delphinus mortuus est, & ipse Pater noster vult congregare exercitum, & procedere in auxilium Delphino, qui guerrat cum Comite Sabaudia. Nostrum auxilium non proficit sibi, quia mortuus est. Ipse verò nos derisit illâ die, & Pater cum rescisset, increpans dixit: Noli credere somnijs! Post aliquot ergo dies venit nuntius ferens litteras, quòd Delphinus, congregato exercitu suo, venerat ante quoddam castrum Comitis Sabaudia, & quòd de una ballista magnâ sagittâ in medio omnium militum suorum fuisset sagittatus, & post aliquot dies confessione habitâ mortuus. Tunc Pater noster auditis litteris dixit: Miramur valde super his: quia filius noster mortem ipsius nobis antea prædixerat, &c. *hac*
Carolus

A medico A
medei F.

Visiois hu-
jus Veritas.

Carolus in vita sua. Retulit hanc quoque visionem Eneas Silvius, C. 33. hist. Boh. additque eam visionem Carolum à gravibus quibusdam adolescentie vitijs inii. deterritum, vitam in melius commutasse: at, ego id frustra adjectum existimo; negat enim (vitam suam describens Carolus) se adolescentie vitijs inquinatum, Deoq; gratias agit, quod se ab ineunte etate in suo timore innoxium servavit.

Caroli IV. contra Eneam Sylvium defensio.

Die Paschatis Coronatio celebrata. Id omnes

affirmant qui de ea egerunt, ut Raynaldus in Annalibus Ecclesiasticis, Argentinas, Hagek, Crato, Dubravius, M. S. Chronicon Glacense &c. Fuit tum Pascha 5. Aprilis, ut asserit Weleslavius in Calendario. Unus Cuthenus dissentit, qui die S. Ambrosij Rome coronatum Carolum A. 1356. scripsit, quod omnino defendi non potest. Decepit fortasse Cuthenum Fundatio Monasterij Ambrosiani A. 1355. in Nova Civitate Pragensi ad rivulum Boticz à Carolo Cæsare facta Monachis Benedictinis, ex Rubrica S. Ambrosij Psalmos canentibus, quam ipse ad diem coronationis factam putavit. Aberat tum Romam Pontifex Innocentius VI. suosq; Legatos misit, qui Carolum coronarent: Coronarunt, ut ait Crato, Petrus Bertrandus Gallus, & Ægidius de Albernotijs. Errat M. S. Chronicon Glacense, quod à Cardinali Hostiensis, sub Urbano Papa VI. coronatum Carolum narrat, cum Urbanus jam ante tres annos sit mortuus.

Cutheni error.

Carolus Pontificis Romani autoritate stabilita.

Semper mihi improbabile visum est, quod Gualterius noster in Chronologia sua memorat: Carolum Romam hæc conditione accepisse coronam, ut confestim Italiã excederet; id se legisse in Promtuarium Iconum insigniorum hominum Anno 1578. edito. Miror tam illustrem Scriptorem uni illi promtuarium, & Imaginibus, quæ dubie plerumque fidei, & incerta autoritatis sunt, credidisse. Atqui Carolum Romam cum exercitu aggressum, & licet ultro à Civibus dederetur, recusasse, & conjurationis manifestos Proceres captos, Pontifici Avinionem misisse Pius II. aliq; magna autoritatis Scriptores affirmant. Adeoq; sapius prostratam autoritatem Pontificum erexisse, nedum affectasse,

Carolus Cæsar Pontificis dignitatis defensor vide C. 10. l. 8.

En. Silvius C. 33. hist. Dubrav. l. 22. Hagek A. 1355. Philip. Bergomas in Chronico.

fectasse, aut suspicionem Romæ occupanda præbuisse, ipsūq; Urbanum contra Vicecomites Mediolanenses defendisse, ostendit Dubra. L. 22. Vide, quæ supradixi L. 2. C. 10. in fine. Fatendum quidem est Carolum Anno Imperij sui primo jurejurando Clementi pollicitum de non ambiendo Urbis Imperio, item Urbem Romam, nisi eâ die, quâ ornamentis Imperialibus decorandus foret, non ingressurum, eâ tamen religione, ut ait Raynaldus, ipsius Innocentij Pontificis litteris fuerat exsolutus.

S. Catharinæ Templum addito Cœnobio.

Ea de re Martyrologium Vetus Ecclesia Pragensis (7. Cal. Decembris) hæc habet: Passio S. Catharinæ Virginis & Martyris. In cujus honore Clementissimus Princeps Carolus IV. Romanorum Imperator semper Augustus, & Bohemiæ Rex fundavit Monasterium Monialium S. Augustini Fratrum Eremitarum in Nova Civitate Pragensi, quibus donavit de Reliquijs, & de oleo ejusdem Virginis.

Vehebat in Bohemiam S. Viti Corpus.

Ea de re hæc habet Martyrologium Vetus Ecclesia Pragensis 17. Cal. Julij: S. Viti brachium B. Wenceslaus Martyr & Dux Bohemiæ, vocatus ad Curiam Imperialem, pro reverentia & sanctitate sua ab Imperatore obtinuit &c. At Imperator Carolus IV. veniēs Lombardiam impetravit in Pavia Civitate Corpus S. Viti Martyris Patroni Bohemorum, quod & transtulit abinde ad Pragensem Ecclesiam, & recondito corpore eodem in Tumba marmorea retro Altare majus, Caput ejusdem Sancti decoravit auro & argento.

ARNESTUS Ecclesiæ suæ commodis intentus, Dioecesin visitat, pluraque alia statuit ex ejus utilitate & dignitate.

CA-